

ד' בחשוון תשס"ח
16 אוקטובר 2007

פרוטוקול שימוע כרמל כימיקלים מתאריך 16.10.2007

משתתפים מהמפעל:

גיל דן- מנכ"ל כרמל כימיקלים
עו"ד אריה נגר- מייצג החברה
אלדד שרזני- יועץ המפעל

משתתפים מהמחוז:

רוברט ראובן- מנהל המחוז
שמוליק איילר- מנהל תחום תעשיות
עו"ד אילת בן עמי- מרכזת אכיפה
כאמל קזמל- מרכז איכות אוויר
ערן יגיל- מרכז רישוי עסקים
אילנית יבל פודים- מרכזת שפכים תעשיתיים
נאוה גפן- רע"ן אכיפה.

רוברט:

אנחנו נציג את הטענות והמפגעים שאתם יוצרים ולאחר מכן נשמע את תגובתכם ונקבל החלטות לעניין המשך הטיפול.

שמוליק:

בהזמנה לשימוע צוינו שני נושאים:

1. העדר אישור כיבוי אש- בנושא זה קיבלנו מכם העתק האישור שבינתיים ניתן לכם.
2. אי קיום תנאים ברישיון עסק.

סירתי במפעל אתמול, ה- 15.10.07, וממצאי הסיוור הם:

1. מספר קוביות של חומ"ס לא היו במאצרות.
2. מנהל המעבדה פאול והכימאית שלו עדיין לא מוכנים לרכז את היתר רעלים ולתפקד כאחראי רעלים. הם לא הבינו את כל מה שנדרש בתנאי היתר הרעלים. בעל היתר שהוא המנכ"ל חייב למנות אחראי רעלים אשר במסגרת תפקידו צריך להיות מסוגל לקרוא דפי מידע (MSDS) של כימיקלים, להבינם ולפעול על פי תנאי היתר הרעלים ועל פי דפי המידע, לנהל את האחסון והטיפול בחומרים מסוכנים ובפסולות שלהם כנדרש, להבין את דרישות ההתמגנות ומתן מענה לתקרית חומרים מסוכנים ולהיות מסוגל לתפעל סקר סיכונים ותיק מפעל על פי ההנחיות והתקנות הקיימות.

גיל:

ראובן בסני עדיין אחראי רעלים של המפעל.

שמוליק:

במהלך הסיוור הרחנו ריח של פורמלדהיד בתוך המפעל ובמיוחד באזור משטח אחסנת הכימיקלים. אנו מקבלים המון תלונות על ריח ממפעלכם היוצא את גבולות המפעל ועלול להוות מטרד לציבור.

משרד להגנת הסביבה
وزارة حماية البيئة
Ministry of Environmental Protection

שלום עם הסביבה

כתובת: רחוב פל"ם 15 א', קרית הממשלה- בנין ב', חיפה. מיקוד 33095
טלפון: 04-8632300 פקס: 04-8632288 דואר אלקטרוני: 000.sviva.gov.il

אתרי המשרד להגנת הסביבה | www.sviva.gov.il | עברית - אנגלית - ערבית - לילדים

מדינת ישראל
המשרד להגנת הסביבה

מחוז חיפה

ערן:

למפעל יש תנאים מוקדמים משנת 2005 שעדיין לא בוצעו. בדיגום בארובות אין חריגה אבל עדיין נותר מפגע של ריחות וצריך להציג פתרון לכך.

כאמל:

נושא הריח נבע בעיקר מפליטת פורמאלדהיד שהוכח שהוא מסרטן. אתם אמנם עומדים בתקני הפליטה ממקורות מוקדמים (ארובות) אבל זה לא אומר שום דבר לגבי הריח. פליטות לא מוקדמיות של פורמאלדהיד (מכריכת האידי, מצנרת, מיכלים, בריזים, משאבות וכו...) הן אלה שגורמות לריח חזק ולתלונות. ביקשנו תוכנית מסודרת לטיפול בכל הפליטות הלא מוקדמיות ועדיין לא קיבלנו זאת.

אילנית:

בביקור לפני שנה במפעל ראינו תשטיפים שמגיעים לתעלת הניקוז לכן דרשנו הגשת תוכנית למניעת הגעה של תשטיפים לתעלת הניקוז שטרם קיבלנו.

ערן:

הדרישה בתנאים הייתה ביטול העברת השפכים לבריכת האידי, שטרם בוצע. אידי שפכים זה לא הטכנולוגיה הטובה ביותר הקיימת כיום בתחום התעשייה.

כאמל:

מדובר בהעברה של מזהם שבמקרה הנדון הוא מסרטן ודאי בבני אדם מפאזה מימית – שפכים לפאזה גזית ולסביבה, ללא כל טיפול. הדבר מנוגד לחלטין למדיניות שלנו גם אם מדובר בחומר לא מסרטן. אידי אינו נחשב לשיטת טיפול מקובלת. מפעל אחר במחוז בנה מתקן אידי יעודי לחלק מהשפכים שלו ועל אף שהחומרים שנפלטו היו הרבה יותר "דידוטיים" מפורמאלדהיד, מכיון שאידי ללא טיפול נוגד את מדיניות המשרד, הוחלט להפסיק את הפעילות של המתקן וכיום הוא לא מופעל.

אילת:

לגבי הדגימות הסביבתיות שעשינו באזור הבריכה – לא נמצאה חריגה בהשוואה לתקני איכות אוויר שנקבעו בתקנות למניעת מפגעים, אבל יש חריגה בהשוואה לתקני הייחוס שנקבעו בדוח ועדת אלמוג. אתם כמפעל אמורים למצוא פתרון או לשכנע אותנו שאין צורך לעמוד בתקני ועדת אלמוג.

אלדר:

ועדת אלמוג זה לא תקן אלא רק המלצה.

ערן:

בבדיקות אטימות של המכלים התקרקעיים נמצא מיכל אחד וצנרת לא אטומים. הצנרת הוחלפה בחדשה, אבל לא קיימו הוראות התקנות לגבי השכתת המכל.

אילנית:

אתם צריכים למסור לנו ממצאים מהפיאזומטרים שהותקנו. בנוסף, סביר שנוצר זיהום קרקע, ולכן יש להציג סקר קרקע ובדיקת אטימות חוזרת.

ערן:

לגבי מיכל האצטון- הנותקנה הגנה קתודית ואחרי פרק זמן צריך לבצע בדיקה חוזרת. באישור הבדיקה שהעברתם ראשם שבסוף אוקטובר יש להגיש תוצאות בדיקה חוזרת.

אלדר:

כתובת: רחוב פלי"ם 15 א', קריית הממשלה- בניין ב', חיפה מיקוד 33095.
טלפון: 04-8632300 פקס: 04-8632288 דואר אלקטרוני: 000.eviva.gov.il

המשרד להגנת הסביבה
وزارة حماية البيئة
Ministry of Environmental Protection

שלום עם הסביבה

www.eviva.gov.il

אתרי המשרד להגנת הסביבה
• עברית • אנגלית • ערבית • לילדים:

gov

מדינת ישראל
המשרד להגנת הסביבה

מחוז חיפה

דוב המהנדס בודק את ההגנה למיכל על פי דרישה של אילנית.

אילנית:

לגבי מצב רישוי העסק נתנו תנאים מוקדמים, והרשות המקומית הוציאה רישיון עסק למרות שלא אישרנו זאת. ייתכן שהמצב המשפטי הוא שאתם בלי רישיון עסק כי אנחנו לא אישרנו.

אלדד:

נושא תוכנית הפחתת ריחות, אי אפשר למנוע לחלוטין ריח של פולדמהיד. בדקנו עם שמוליק תלונות על ריחות, קיבלנו נתוני ריח ומסתבר שזה מתחנת השאיבה. בועדת אלמוג אנחנו לא עוברים שום ערך, בנקודת הרקע שהייתה ממערב לבריכות היה ריכוז פי 9 מבמורד.

רוברט:

נרשם בפרוטוקול שאתם מתחייבים שאין ריח מחוץ לגדרות המפעל ואין חריגה מערכי ועדת אלמוג.

אלדד:

אנחנו נגיש תוכנית למיפוי ותיקון דליפות (LDAR).

רוברט:

אנחנו לא אומרים לכם איך ומה לעשות, אלא דורשים שלא תהינה פליטות מחוץ לגדר המפעל ושלא תהיה פגיעה באוכלוסיה.

אלדד:

בוצעה הפרדת נגר עילי ממשטחי תפעול.

אילנית:

לא הוגש מסמך.

גיל:

המסמך יוגש עוד פעם.

לגבי בריכת האידי, הנפח שלה הוא כמעט 17 קוב, וכיום היא רדודה מאוד. הפחתנו את כמות השפכים בעזרה מאוד משמעותית ואנחנו ממשיכים לפעול בעניין במגמה להפסיק ההזרמה של שפכים לבריכה. הבריכה נבנתה בזמנו בהיתר שלכם. את מרבית השפכים אנחנו מרכזים ומחזירים לזר כימיקלים. אחוז המים בשפכים המוזרמים לבריכה (קקוב ליופ) הוא 99 פסיק משהו. בנושא תעלת הניקוז אנחנו מנסים לייצר דיאלוג עם הרשות המקומית כדי לפתור זאת.

כאמל:

לגבי הטענה של אלדד על הבדיקות הסביבתיות שביצענו: בנקודת הרקע היה ריכוז של 0.60 מיקרוגרם למ"ק, בבריכת האידי היה בערך פי 18 מזה וברחוב האורן היה בערך פי 30. תוצאות הבדיקה מצביעות בוודאות על עליית הריכוז במורד הרוח וזה מוכיח בוודאות שהמקור הוא כרמל כימיקלים.

רוברט לסיכום:

יש כאן עבירה לכאורה על חוק רישוי עסקים, מניעת מפגעים, חוק תומ"ס, וחוק המים. במסגרת עקרון הזהירות אסור להעביר זיהום מפאזה מזלית לפאזה גזית.

אנחנו מבחינים במפגעי הריחות גם מהארובות וגם מהפליטות הלא מוקדיות. הפעילות של מחוז חיפה בשנתיים האחרונות מתמקדת בהפסקת מטרדי הריח, ובכרמל כימיקלים אנחנו עובדים על הפעילות של מחוז

משרד להגנת הסביבה
وزارة حماية البيئة
Ministry of Environmental Protection

כתובת: רחוב פל"ם 15 א', קרית הממשלה- בניין ב', חיפה. מיקוד 33095.
טלפון: 04-8632288 דואר אלקטרוני: 090.sviva.gov.il

www.sviva.gov.il

אתרי המשרד להגנת הסביבה
• עברית • אנגלית • ערבית • לילדים: gov

שלום עם הסביבה

- במפגעי ריחות מפולדמהייד שגורמים למפגעי ריח קשים, אני קובע:
1. כל הקוביות של חומ"ס שאינן במאצרות יוכנסו למאצרות מיד.
  2. יבוצעו דגימות וסקר קרקע סביב המיכל והצנרת הלא אטומים תוך 60 יום.
  3. תבוצע בדיקת אטימות חוזרת לצנרת תוך 30 יום.
  4. הטיפול במיכל המושבת יעשה על פי ההנחיות והתקנות, דיווח תוך 30 יום.
  5. יעברו תוצאות ניטור פיאזומטרים חודש בחודשו.
  6. תוגש תוכנית להפרדת זרמים תוך שבוע ימים.
  7. תעלת הניקוז תיבדק ואם יימצא בה חומ"ס מתוך המפעל אנונו נפעל בהתאם לסמכויותינו.
  8. אני דורש עמידה בכל התנאים המוקדמים לרישיון העסק תוך 30 יום.
  9. תועבר תוך 30 יום תוכנית בדיקות הגנה קטודית ל-5 שנים הקרובות. תוצאות הבדיקות יישלחו למשרדנו ע"פ התוכנית.
  10. הבריכה תיבדק ואם יימצאו בה חומרים העלולים להיות חשודים כמסרפטים או חומרים רעילים לא נאשר המשך אידוי אלא נדרוש ריקון הבריכה תוך 60 יום.
  11. תוך 30 יום תיפתר בעיית המשך הזרמת קוב השפכים ליום והוא לא יזרם יותר לבריכה. תוצב תוכנית לטיפול בשפכים תעשיתיים.
  12. אילנית תהיה בקשר עם גיל ואלדד כדי לברר מה זורם בתעלת הניקוז.

רשמה: ליאת רביבו.

בכבוד רב,

חברט ראובן
מנהל המחוז

העותק:

דר' יוסי ענבר, משנה למנכ"ל
יצחק בן דוד, סמנכ"ל בכיר לאכיפה
גב' מיכל בר טוב, ראש אגף חומרים מסוכנים
מר ירוחם לקריץ, מנהל איגוד ערים חדרה לאיכות הסביבה.
שמואל אייכלר, יוסי בן חמו, מוריס שגיא, רוזיקה טיסמניאנו, ערן יגיל, נימרוד קליף, אילנית יובל -
פזרים, נאוה גפן, עו"ד אילת בן עמי, כאן
משתתפים

ר/רלר

מב-45 אוק 2007

